

NORGES HØYESTERETT

D O M

avsagt 10. november 2022 av Høyesterett i avdeling med

dommer Bergljot Webster
dommer Per Erik Bergsjø
dommer Arne Ringnes
dommer Espen Bergh
dommer Kine Steinsvik

HR-2022-2171-A, (sak nr. 22-054335STR-HRET)
Anke over Borgarting lagmannsretts dom 9. februar 2022

A (advokat Olaf Halvorsen Rønning – til prøve)

mot

Påtalemyndigheten (riksadvokatfullmektig Mads Fredrik
Baardseth)

S T E M M E G I V N I N G

(1) Dommer **Bergsjø**:

Sakens spørsmål og bakgrunn

- (2) Saken gjelder straff for overtredelse av en kommunal forskrift som under covid-19-pandemien forbød private sammenkomster med flere enn to personer ut over husstanden. Spørsmålet er om forskriften var ugyldig, slik at overtredelsen ikke kan straffes.
- (3) Oslo politidistrikt utferdiget 8. april 2021 forelegg mot A for overtredelse av smittevernloven § 8-1 første straffalternativ, jf. § 4-1 første ledd, jf. forskrift om forebygging av koronasmitte, Oslo («Oslo-forskriften») § 11 første ledd. Etter bestemmelsen var det forbudt å arrangere eller delta på private sammenkomster i private hjem med flere enn to personer til stede ut over egen husstand. I grunnlaget for post I heter det:

«Lørdag 20. mars 2021 kl. 03.38 i ---veien 0 i Oslo deltok han på en privat sammenkomst med fire deltakere til stede.»

- (4) Han ble samtidig i post II siktet for å ha unnlatt å rette seg etter et pålegg fra politiet, jf. politiloven § 30 nr. 1, jf. § 5. Grunnlaget var at han lørdag 20. mars 2021 kl. 07.40 oppholdt seg i den samme leiligheten til tross for at han hadde blitt bortvist av politiet.
- (5) A vedtok ikke forelegget, som trådte i stedet for tiltalebeslutning, jf. straffeprosessloven § 268.
- (6) Hovedforhandling ble først holdt i Oslo tingrett 24. august 2021. Under prosedyrene tok retten opp spørsmålet om forbudet mot sammenkomster med mer enn to deltakere ut over egen husstand kunne være «i strid med smittevernloven § 1-5, Grunnloven § 102 og/eller EMK artikkel 8». Hovedforhandlingen ble deretter utsatt i medhold av straffeprosessloven § 294.
- (7) Etter ny hovedforhandling avsa Oslo tingrett 5. oktober 2021 dom som etter retting har slik domsslutning:

«1. A, født 00.00.1991, dømmes for overtredelse av smittevernloven § 8-1 første straffalternativ, jf. § 4-1 første ledd, jf. forskrift om forebygging av koronasmitte, Oslo § 11 første ledd og politiloven § 30 nr. 1, jf. § 5, til en bot på 20.000 – tjuetusen – kroner, subsidiært fengsel i 20 – tjue – dager.

2. A, født 00.00.1991, dømmes til å betale sakskostnader til det offentlige med 1.500 – ettusenfemhundre – kroner, subsidiært fengsel i 14 – fjorten – dager.»

- (8) For tingretten erkjente A å ha opptrådt i strid med forbudet mot å delta i private sammenkomster med mer enn to deltakere ut over husstanden. Han forklarte også at han var kjent med forbudet, men anførte at han måtte frifinnes fordi forskriftsbestemmelsen var ugyldig som følge av at den stred mot retten til privatliv etter Grunnloven § 102 og Den

europiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 8. Tingretten kom til at forskriften var gyldig, og at det dermed var grunnlag for domfellelse.

- (9) A anket over lovanvendelsen. Borgarting lagmannsrett ga samtykke til ankebehandling i beslutning 6. desember 2021, jf. straffeprosessloven § 321 første ledd. I dom 9. februar 2022 ble As anke forkastet.
- (10) For lagmannsretten anførte A også at forskriftsbestemmelsen om forbud mot private sammenkomster ikke hadde hjemmel i smittevernloven. Lagmannsretten var ikke enig i dette og mente dessuten – på samme måte som tingretten – at forbudet ikke var i strid med EMK artikkel 8.
- (11) A har anket til Høyesterett over lovanvendelsen. Han har gjort gjeldende at bestemmelsen om private sammenkomster i Oslo-forskriften § 11 var ugyldig. Den hadde ikke hjemmel i smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav a, og vilkårene i lovens § 1-5 var ikke oppfylt. Forbudet i bestemmelsen var dessuten i strid med retten til privatliv etter Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8. Det er lagt ned slik påstand:

«Prinsipalt: A frifinnes.

Subsidiært: Borgarting lagmannsretts dom 9. februar 2022 med ankeforhandling oppheves.»

- (12) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle og gjort gjeldende at Oslo-forskriften § 11 var gyldig. Det er lagt ned slik påstand:

«Prinsipalt: Anken forkastes.

Subsidiært: Borgarting lagmannsretts dom 9. februar 2022 med ankeforhandling oppheves.»

- (13) Staten ved Helse- og omsorgsdepartementet har gitt et skriftlig innlegg til belysning av allmenne interesser. Innlegget er tillatt etter analogi fra tvisteloven § 15-8. For øvrig står saken i det vesentlige i samme stilling som for de tidligere instansene.
- (14) Saken er i Høyesterett behandlet i sammenheng med HR-2022-2172-A.

Mitt syn på saken

Saksforholdet og problemstillingen

- (15) Oslo kommune vedtok med virkning fra 16. mars 2021 endringer i den kommunale forskriften om forebygging av koronasmitte – Oslo-forskriften – § 11. Endringen innebar at det ble forbudt å delta på sammenkomster i private hjem med flere enn to personer til stede ut over husstanden. A deltok likevel på en fest i en leilighet i Oslo sentrum natt til 20. mars 2021 sammen med tre andre. Bare én av de fire festdeltakerne tilhørte husstanden.
- (16) Det er lagt til grunn at A på det aktuelle tidspunktet var uten fast bosted, og at han hadde avtalt overnatting med kvinnen som bodde i leiligheten. Jeg finner det klart at han ikke av den grunn var en del av husstanden, noe partene også er enige om. A var kjent med

forbudet mot å være flere enn to besøkende. Det er uomtvistet at de alminnelige straffbarhetsvilkårene er oppfylt, men det er gjort gjeldende at han må frifinnes som følge av at forskriftsbestemmelsen var ugyldig.

- (17) A hadde ikke plikt til å rette seg etter forbudet i Oslo-forskriften § 11 dersom bestemmelsen var ugyldig da han deltok på festen i Oslo sentrum. Det er med andre ord et straffbarhetsvilkår i saken her at forskriften var gyldig. Spørsmålet blir dermed om § 11 hadde hjemmel i smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav a, og om vilkårene i § 1-5 var oppfylt. Det må videre tas stilling til om bestemmelsen var i strid med retten til privatliv, jf. Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8. Jeg gir først en oversikt over de relevante bestemmelsene i smittevernloven og Oslo-forskriften.

Oversikt over de relevante bestemmelsene i smittevernloven og forskriften om forebygging av koronasmitte i Oslo

- (18) Oslo-forskriften § 11 første, andre og fjerde ledd hadde med virkning fra 16. mars 2021 denne ordlyden:

«Det er ikke tillatt å arrangere eller delta på private sammenkomster i private hjem med flere enn to personer til stede utover egen husstand, men likevel slik at det maksimalt er ti personer til stede. Dette gjelder tilsvarende i hager, bakgårder, uteplasser og lignende i tilknytning til private hjem.

Selv om antallet personer er ti eller færre, er det kun tillatt å arrangere eller delta på private sammenkomster i lokaler som er dimensjonert slik at alle deltakerne kan holde minst én meters avstand.

...

Forbudet gjelder ikke private sammenkomster der alle de tilstedeværende er fra samme husstand.»

- (19) I første omgang gjaldt forskriften til 9. april 2021, jf. § 14. Forbudet i § 11 ble imidlertid videreført til 27. april og gjaldt dermed i til sammen seks uker. Forskriften inneholdt også en rekke andre bestemmelser med siktemål å forebygge koronasmitte, som pålegg om stenging av og antallsbegrensning i butikker, forbud mot arrangementer og påbud om stenging av serverings- og skjenkesteder.
- (20) Oslo-forskriften ble gitt med hjemmel i smittevernloven. Jeg nevner først lovens § 1-1, hvor lovformålet er angitt slik:

«Denne loven har til formål å verne befolkningen mot smittsomme sykdommer ved å forebygge dem og motvirke at de overføres i befolkningen, samt motvirke at slike sykdommer føres inn i Norge eller føres ut av Norge til andre land.

Loven skal sikre at helsemyndighetene og andre myndigheter setter i verk nødvendige smitteverntiltak og samordner sin virksomhet i smittevernarbeidet.

Loven skal ivareta rettssikkerheten til den enkelte som blir omfattet av smitteverntiltak etter loven.»

- (21) Formålsbestemmelsen fremhever altså behovet for å motvirke at smitte overføres i befolkningen. Samtidig understrekes det at rettssikkerheten må ivaretas for dem som

omfattes av smitteverntiltak. I HR-2022-718-A *Hyttekarantene* avsnitt 61 er det lagt til grunn at smittevernloven har et «vidt formål og en vid rekkevidde».

- (22) Oslo-forskriften er vedtatt i medhold av smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav a, som lyder slik:

«Når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta

a. forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet, ...»

- (23) Kompetansen til å vedta tiltak ligger altså etter første ledd til kommunestyret, men er i Oslo delegert til byrådet. Etter andre ledd kan Helsedirektoratet treffe tilsvarende vedtak for hele eller deler av landet hvis det er avgjørende å få satt tiltak i verk raskt. Det følger av femte ledd at den som har satt i verk tiltaket, straks skal oppheve eller begrense det når det ikke lenger er nødvendig.

- (24) Smitteverntiltak etter loven må tilfredsstille grunnleggende krav som er angitt i § 1-5. Bestemmelsen har denne ordlyden:

«Smitteverntiltak etter loven skal være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder.

Tvangstiltak kan ikke brukes når det etter sakens art og forholdene ellers vil være et uforholdsmessig inngrep.»

- (25) Bestemmelsen ble tilføyd ved lov 21. juni 2019 nr. 46. I HR-2022-718-A *Hyttekarantene* avsnitt 68 uttaler førstvoterende dette om formålet bak bestemmelsen:

«Det fremgår av forarbeidene, se Prop. 91 L (2018–2019) side 10, at formålet med bestemmelsen var å tydeliggjøre og lovfeste vilkår som også tidligere var gjeldende for iverksettelse av smitteverntiltak etter loven. Vilråene ble betegnet som 'sperremekanismer for å sikre den enkelte borger mot vilkårlighet fra forvaltningen'.»

- (26) Alle vilråene i første ledd må være oppfylt for at smitteverntiltaket skal være lovlig. Jeg kommer tilbake til forståelsen av vilråene. Andre ledd gjelder individuelle tvangstiltak og har ikke betydning i saken her, se avsnitt 67 i hyttekarantene-dommen.

Høyesteretts kompetanse til å prøve om vilråene i smittevernloven er oppfylt

- (27) Som nevnt er det et vilkår for å straffe A at Oslo-forskriften § 11 var gyldig da han overtrådte den. Det er spørsmål om bestemmelsen hadde hjemmel i smittevernloven § 4-1, og om de grunnleggende kravene i § 1-5 er oppfylt. Kompetansen til å prøve disse spørsmålene er i utgangspunktet den samme i en sivil sak som i en straffesak. Jeg bygger derfor på HR-2022-718-A *Hyttekarantene*, hvor Høyesterett tok stilling til kompetansen til å prøve om vilråene i smittevernloven § 1-5 var oppfylt.

- (28) Saken gjaldt gyldigheten av karantenekrav i forskrift 27. mars 2020 nr. 47 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet – covid-19-forskriften. Fra mars 2020 til juni

2021 gjaldt det unntak fra karanteneplikten ved innreise til Norge for hytteeiere som hadde oppsøkt sine fritidseiendommer i Sverige for å utføre strengt nødvendig vedlikehold og tilsyn, men under forutsetning av at de ikke overnattet på fritidseiendommen. Seks hytteeiere reiste søksmål og gjorde gjeldende at det ikke var adgang til å begrense unntaket fra karanteneplikten på denne måten. Høyesterett kom til at forskriftsvedtakene var lovlige.

(29) Førstvoterende slår i avsnitt 74 fast at smittevernloven § 1-5 er en bestemmelse som skal verne den enkelte mot vilkårlighet fra forvaltningen. Av dette trekker han den konsekvens at «når en sak bringes inn for retten, kan domstolene fullt ut prøve om vilkårene i bestemmelsen er oppfylt». Det samme utgangspunktet må klart nok gjelde ved prøving av hjemmelsbestemmelsen i § 4-1.

(30) I fortsettelsen redegjør førstvoterende for prøvingsintensiteten. Han slår i avsnitt 75 fast at domstolene i noen sammenhenger bør vise en viss tilbakeholdenhet ved prøvingen. Dette gjelder blant annet vurderinger der særlig fagkyndighet har betydning, som for eksempel medisinskfaglige vurderinger. Utgangspunktene konkretiseres i avsnitt 76–78, som jeg finner grunn til å sitere i sin helhet:

«Vurderingen av om det foreligger en *klar medisinskfaglig begrunnelse* for et tiltak, omfatter utvilsomt rent medisinske vurderinger, som domstolen bør være varsom med å overprøve. Også spørsmålet om et tiltak er *nødvendig av hensyn til smittevernet* vil i noen grad bero på medisinske vurderinger der domstolen bør være tilbakeholden.

Vilkåret om at tiltaket skal fremstå *tjenlig*, utgjør som påpekt sammen med kravet om *nødvendighet* et forholdsmessighetskrav. Så langt det er tale om en vurdering av forholdsmessighet, må domstolen foreta en full prøving. Dette vil være på samme måte som ved forholdsmessighetsvurderinger etter Grunnloven, EMK og EØS-avtalen.

Spørsmålet om tjenlighet vil imidlertid også kunne omfatte vurderinger av hva som er mest hensiktsmessig, for eksempel ved at flere aktuelle smitteverntiltak, som alle vurderes å oppfylle krav til medisinskfaglig begrunnelse og forholdsmessighet, holdes opp mot hverandre. Valg av tiltak kan blant annet bero på sammensatte samfunnsmessige prioriteringer. Når det gjelder overprøving av denne typen vurderinger, som vil være av politisk karakter, bør domstolene være tilbakeholdne.»

(31) Jeg oppsummerer dette slik: Domstolene kan i utgangspunktet prøve vilkårene i smittevernloven §§ 4-1 og 1-5 fullt ut. De bør imidlertid være varsomme med å overprøve de rent medisinske vurderingene som knytter seg til vilkårene «klar medisinskfaglig begrunnelse» og «nødvendig av hensyn til smittevernet» i § 1-5. Om vedtaksorganet selv har den medisinskfaglige kompetansen, eller om det bygger på medisinskfaglige vurderinger fra for eksempel rådgivere i kommunen eller sentrale helsemyndigheter, kan etter mitt syn ikke ha betydning for prøvingsintensiteten. Vilkåret om at tiltaket skal fremstå «tjenlig etter en helhetsvurdering», utgjør sammen med kravet om nødvendighet et forholdsmessighetskrav, som kan prøves fullt ut. Men i den grad forholdsmessighetsvurderingen inneholder sammensatte samfunnsmessige prioriteringer, bør domstolene være tilbakeholdne ved prøvingen.

(32) Forsvareren har anført at Høyesterett er bundet til lagmannsrettens bevisvurdering ved prøvingen av forskriftens gyldighet. Anførselen bygger på kompetansebegrensningen i straffeprosessloven § 306 andre ledd, hvor det fremgår at anke til Høyesterett «ikke [kan] grunnes på feil ved bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet». Denne problemstillingen har kommet opp som følge av at påtalemyndigheten under saksforberedelsen for

Høyesterett krevde å få legge frem enkelte nye bevis om den faktiske bakgrunnen for endringen i Oslo-forskriften § 11 i mars 2021.

- (33) Til dette bemerker jeg først at det som nevnt er et straffbarhetsvilkår at § 11 i Oslo-forskriften var gyldig da A forholdt seg som nevnt i forelegget. Det hører under skyldspørsmålet å ta stilling til gyldigheten. Spørsmålet er om vurderingen av faktum som del av gyldighetsprøvingen hører til bevisbedømmelsen eller rettsanvendelsen under skyldspørsmålet. Etter den tradisjonelle læren går bevisbedømmelsen ut på å skaffe seg et mest mulig fullstendig og nøyaktig bilde av den handlingen tiltalen gjelder, konsekvensene av den og de ledsagende omstendighetene. Rettsanvendelsen består i å avgjøre om det saksforholdet som er bragt på det rene, rammes av en straffebestemmelse.
- (34) Kjernen i bevisbedømmelsen er noe forenklet å ta stilling til faktum av betydning for om de alminnelige straffbarhetsvilkårene er oppfylt. Men det kan være nødvendig å ta stilling til faktiske forhold også under rettsanvendelsen. Ved tolkningen av lover og forskrifter vil det ofte være aktuelt å vurdere bakgrunnsmateriale for å forstå innholdet, som administrativ praksis og sedvaner. Høyesterett er klart nok ikke bundet av lagmannsrettens vurderinger av slikt materiale. Det samme må etter mitt syn gjelde bedømmelse av faktum som har betydning for prøvingen av en forskrifts gyldighet.
- (35) Jeg finner støtte for et slikt syn i praksis fra Høyesterett. I HR-2019-2400-A *Innreiseforbud* avsnitt 39 tar førstvoterende som utgangspunkt at utfallet av et vedtaks gyldighet ikke bør være påvirket av hvilken prosessform spørsmålet kommer opp i. Høyesterett har dessuten i flere straffesaker – uten noen problematisering – tillatt nye bevis ved lovanvendelsesanker. Ett eksempel er avgjørelsen i Rt-1982-1072, som nettopp gjaldt gyldigheten av en forskrift. HR-2017-1947-A *Dubai II* om dobbel straffbarhet er et ferskere eksempel på bevisvurdering under rettsanvendelsen. Det ble for Høyesterett lagt frem materiale til avklaring av den strafferettslige reguleringen i De forente arabiske emirater, se avsnitt 27.
- (36) Et sentralt hensyn bak kompetansebegrensningen i straffeprosessloven § 306 andre ledd er at Høyesterett – som ikke har umiddelbar bevisførsel – ikke skal kunne overprøve den vurderingen av tiltaltes handlemåte og subjektive skyld som lagmannsretten har gjort etter å ha hørt forklaringer fra parter og vitner. Hensynet slår ikke til når det er tale om bevis av betydning for gyldigheten av en forskrift. Det ville videre være uheldig om gyldighetsprøvingen i Høyesterett skulle kunne få forskjellig utfall i to saker fordi lagmannsrettene vurderte slike bevis ulikt.
- (37) Forsvareren har til støtte for sitt syn særlig vist til avsnitt 43 og 44 i HR-2019-2400-A *Innreiseforbud*. Etter å ha vurdert betydningen av straffeprosessloven § 306 andre ledd konkluderer førstvoterende slik:
- «I mangel av andre holdepunkter legger jeg til grunn at den alminnelige regelen i straffeprosessen gjelder fullt ut. Kompetansebegrensningen i § 306 andre ledd kommer altså til anvendelse også for Høyesteretts prejudisielle prøving i straffesaker av faktum i et forvaltningsvedtak. På dette punktet blir prøvingen derfor ikke fullt ut parallell for de to prosessformene.»
- (38) Riktignok bruker førstvoterende her uttrykket «forvaltningsvedtak», som omfatter både enkeltvedtak og forskrifter. Spørsmålet i saken var imidlertid som nevnt om et enkeltvedtak om utvisning og innreiseforbud var gyldig. Av sammenhengen fremgår dessuten at det faktum som omtales, var tiltaltes oppholdsperioder i Norge som barn, altså

faktum av en helt annen karakter enn i saken her. Jeg kan derfor ikke være enig med forsvarer i at dommen om innreiseforbudet er et prejudikat for at Høyesterett ikke kan overprøve lagmannsrettens vurdering av faktiske forhold av betydning for gyldigheten av en forskrift.

- (39) Min *konklusjon* er etter dette at det i en straffesak hører under rettsanvendelsen å fastlegge faktum som har betydning ved prøvingen av en forskrifts gyldighet. Straffeprosessloven § 306 andre ledd begrenser dermed ikke Høyesteretts kompetanse på dette området. Dette innebærer at de dokumentene som påtalemyndigheten har fremlagt, kan tas i betraktning ved gyldighetsprøvingen.
- (40) På denne bakgrunn går jeg over til å vurdere gyldigheten av Oslo-forskriften § 11. Jeg ser først på om bestemmelsen hadde hjemmel i smittevernloven § 4-1.

Hadde Oslo-forskriften § 11 hjemmel i smittevernloven § 4-1?

- (41) Smittevernloven § 4-1 gir hjemmel for å nedlegge «forbud mot møter og sammenkomster». Forsvareren har anført at begrepet «sammenkomster» ikke åpner for å begrense alminnelig sosial omgang mennesker imellom. Etter hans syn hadde forbudet i Oslo-forskriften § 11 mot private sammenkomster med mer enn to deltakere ut over husstanden av den grunn ikke hjemmel i loven.
- (42) Jeg er ikke enig med forsvareren på dette punktet. Rent språklig er begrepet «sammenkomster» vidt. Det dekker i utgangspunktet alle situasjoner hvor flere personer kommer sammen. Dette må gjelde uavhengig av antallet, formålet med å komme sammen og om det foreligger en forhåndsavtale om å treffes.
- (43) Forarbeidene bekrefter det som etter mitt syn kan utledes av en naturlig forståelse av ordlyden. I NOU 1990: 2 Lov om vern mot smittsomme sykdommer (Smitteloven) punkt 8.8.1 på side 107 uttaler Helsedirektoratet at loven «må gi et rettslig grunnlag som gir en forholdsvis vid adgang til å begrense den sosiale kontakten mennesker imellom». Direktoratet presiserer at hjemmelen for å nedlegge forbud mot møter og sammenkomster må kunne omfatte «enhver samling av mennesker som kan representere en fare for overføring av smitte».
- (44) Disse synspunktene er fulgt opp i de spesielle merknadene til § 4-1 på side 144 i Ot.prp. nr. 91 (1992–1993). Departementet uttaler her at hensikten med bestemmelsen «er å gi adgang til å hindre at flere mennesker møtes hvis dette representerer en fare for overføring av smitte». Ut over at minimum to personer må være til stede, ligger det ikke noen begrensning i dette utsagnet. Også tilføyelsen om at den nedre grensen i § 4-1 første ledd bokstav a går ved at det «ikke vil være adgang til å isolere nære familiemedlemmer eller andre som bor sammen», viser at uttrykket «sammenkomster» var ment å være vidt.
- (45) Ordlyden og forarbeidene etterlater etter dette ingen tvil om forståelsen. Uttrykket «sammenkomster» omfatter enhver samling av mennesker hvor smitte kan overføres, uavhengig av antall, formål og anledning. Min konklusjon er etter dette at forbudet i Oslo-forskriften § 11 mot å delta på private sammenkomster i private hjem, hadde klar hjemmel i smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav a.

Var vilkårene i smittevernloven § 1-5 oppfylt?

Generelt om forståelsen av vilkårene

- (46) Jeg har allerede presentert de grunnleggende kravene til smitteverntiltak i smittevernloven § 1-5 første ledd. Alle vilkårene må som nevnt være oppfylt for at forbudet i Oslo-forskriften § 11 skal være gyldig.
- (47) Det første vilkåret er at tiltaket skal være *«basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse»*. På samme måte som i HR-2022-718-A *Hyttekarantene* avsnitt 69 tar jeg utgangspunkt i uttalelsene om forståelsen i Prop. 91 L (2018–2019). På side 10 i proposisjonen redegjør departementet for forslaget i høringsnotatet, hvor det fremheves som et vilkår at smitteverntiltaket «alene eller sammen med andre tiltak har vist effekt i lignende situasjoner». Jeg viser videre til de spesielle merknadene til bestemmelsen på side 45:
- «Kravet til medisinskfaglig begrunnelse skal ikke tolkes for strengt, og det er ikke krav om vitenskapelig bevist effekt. Det må også sees i forhold til både grad av smittetrussel og hvor inngripende tiltaket er. Smitteverntiltaket må som et minimum være relevant for den aktuelle sykdommen etter en medisinskfaglig vurdering.»
- (48) Forsvareren har med utgangspunkt i formuleringen «basert på» anført at bestemmelsen langt på vei er en saksbehandlingsregel. Han har gjort gjeldende at det må foreligge en begrunnelse som kan prøves, og at vedtaksorganet må ha kjent denne og lagt vekt på den ved fastsettelsen av smitteverntiltakene.
- (49) Til dette bemerker jeg at § 1-5 utvilsomt oppstiller materielle skranker for forvaltningen. I HR-2022-718-A *Hyttekarantene* omtales kravene i bestemmelsen nettopp som vilkår. Og jeg minner om uttalelsen i Prop. 91 L (2018–2019) side 10 om at det er tale om «sperremekanismer for å sikre den enkelte borger mot vilkårlighet fra forvaltningen». Om det i bestemmelsen også ligger krav til saksbehandlingen, finner jeg det ikke nødvendig å ta stilling til. Slik denne saken ligger an, kommer ikke spørsmålet på spissen. Begrunnelsen for tiltaket vil dessuten uansett komme inn i vurderingen av om EMK artikkel 8 er krenket, se hyttekarantene-dommen avsnitt 91.
- (50) Det andre vilkåret er at tiltaket må være *«nødvendig av hensyn til smittevernet»*. Forarbeidene gir begrenset veiledning om hvordan vilkåret isolert sett skal forstås. Jeg peker likevel på uttalelsen i de spesielle merknadene i Prop. 91 L på side 45, hvor det fremgår at tiltaket må være «egnet til å forebygge eller hindre smittespredning av den aktuelle sykdommen».
- (51) Smitteverntiltaket må for det tredje fremstå *«tjenlig etter en helhetsvurdering»*. Vilkåret er omtalt slik på side 10 i proposisjonen, jf. også avsnitt 71 i hyttekarantene-dommen:
- «Nytten må veies mot eventuell ulempe, skade eller integritetskrenkelse som tiltaket kan medføre. Dersom nytten er liten eller tvilsom og belastningene ved tiltaket er store, bør tiltaket ikke gjennomføres. I dette vilkåret ligger det med andre ord en proporsjonalitetsvurdering.»

- (52) De to sistnevnte vilkårene må ses i sammenheng, og det må foretas en samlet forholdsmessighetsvurdering. Jeg viser til avsnitt 72 i hyttekarantene-dommen, hvor førstvoterende formulerer det slik:

«Vilkårene om at tiltaket må være *nødvendig av hensyn til smittevernet*, og at det må *fremstå tjenlig* har nær sammenheng. Samlet utgjør de et krav om at tiltaket må være *forholdsmessig*. I proposisjonen side 45 utdypes dette slik:

‘Kravet om at tiltaket skal fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering innebærer at tiltaket ikke skal medføre unødvendig ulempe eller skade for den eller de tiltaket retter seg mot. Nyttens må veies opp mot den belastning tiltaket medfører.

Videre må tiltaket være nødvendig av hensyn til smittevernet. Dette innebærer at tiltaket må være egnet til å forebygge eller hindre smittespredning av den aktuelle sykdommen. Kravene til helhetsvurdering og vurdering av nødvendighet vil i de fleste praktiske tilfeller utgjøre en forholdsmessighetsvurdering.’»

- (53) Smittevernlovens krav om forholdsmessighet må ses i nær sammenheng med de forholdsmessighetskravene som stilles for å gjennomføre inngrep i rettigheter etter Grunnloven og EMK, jf. HR-2022-718-A *Hyttekarantene* avsnitt 73.

Den konkrete vurderingen av vilkåret om klar medisinskfaglig begrunnelse

- (54) På bakgrunn av min forståelse av smittevernloven § 1-5 går jeg over til å vurdere om vedtakelsen av Oslo-forskriften § 11 var basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse. Jeg minner om at domstolene i prinsippet har full kompetanse, men at det kan være grunn til å utvise varsomhet med å overprøve de rent medisinskfaglige vurderingene.

- (55) Jeg tar utgangspunkt i de smittefaglige rådene fra Folkehelseinstituttet (FHI) som byrådet bygget på da forskriftsendringen ble vedtatt. FHI ga en anbefaling om flere kontaktreducerende tiltak i Oslo 14. mars 2021. I anbefalingen påpekte FHI først at det hadde vært en kraftig økning i antall registrerte smittetilfeller i Oslo fra uke 6, og at økningen fortsatte. Erfaringen tilsa at «det meste av smitten skjer i hjemmet». FHI vurderte situasjonen som «bekymringsfull» og fortsatte slik:

«I løpet av februar og mars er den engelske virusvarianten blitt dominerende, noe som medfører at den potensielle sykdomsbyrden er blitt verre ved at både den individuelle sykdomsalvorligheten er større og spredningsevnen er større.»

- (56) FHI så ingen tegn til at utviklingen ville snu, til tross for at Oslo kommune allerede hadde iverksatt omfattende tiltak for å redusere kontakthyppheten mellom voksne. På bakgrunn av disse vurderingene anbefalte FHI følgende tiltak fra 16. mars 2021 for Oslo kommune:

«Forby private sammenkomster i eget hjem. Enslige og barn/ungdom under 20 år kan ha 1-2 faste besøkende. Tiltaket skal uansett ikke være til hinder for nødvendig hjelp i hjemmet for de som har behov for det.»

- (57) Etter FHIs syn var det altså behov for et tilnærmet totalforbud mot sammenkomster i private hjem.

- (58) Smittevernoverlegen i Oslo vurderte behovet for ytterligere smitteverntiltak i et notat til byrådsavdelingen for helse, eldre og innbyggertjenester 15. mars 2021. Han fremhevet innledningsvis at de aller fleste smittede oppga «husstand» som antatt smittested. I notatet fremgår det videre at det totalt i uke 10 var påvist 1967 smittetilfeller, noe som innebar en økning på 47 prosent fra uke 9. Det var registrert 121 sykehusinnlagte med covid-19. Antallet hadde steget raskt og innebar en seksdobling fra uke 5. Smittevernoverlegen la til grunn at kapasiteten for intensivbehandling ble «utfordret». Smittetrykket beskrives som «sterkt stigende». Jeg siterer utvalgte deler av den videre vurderingen:

«Smittevernoverlegen i Oslo kommune og nasjonale helsemyndigheter vurderer at både de nasjonale og de lokale tiltakene som byrådet har vedtatt har hatt effekt, og at Oslo ville hatt en betydelig større økning i smittetallene uten disse. Siste ukes raskt økende forekomst av smitte med stigende smittetall og høy andel (mer enn 90 %) av engelsk mutert virus i Oslo medfører at det er raskt behov for forsterkede tiltak. Det må være et mål raskt å få kontroll på situasjonen slik at R-tallet igjen kommer under 1.

...

Hensikten med smitteverntiltakene er å få smittetallene ytterligere ned, og forebygge en situasjon der kraftig økning i smitteutbredelse utgjør en fare for liv og helse. Videre er hensynet til kapasiteten i helsevesenet og smittesporingsarbeidet viktige grunner til å videreføre hoveddelen av tiltakene. Ettersom vinteren ofte bringer med seg økt risiko for luftveisinfeksjoner, er det fare for at testkapasiteten og helsevesenet belastes ytterligere. Utviklingen viser at sykehusinnleggelsene øker og økende belastning også på spesialisthelsetjenesten. Det er også fare for at smittesporingskapasiteten overstiges på kort sikt dersom smittetallene øker raskt. Det overordnede formålet med tiltakene er å forhindre situasjoner der smitte kan spres, ved å begrense sosial kontakt, samlinger med mange mennesker og nærkontakt.»

- (59) I notatet erkjenner smittevernoverlegen at nye smittereduserende tiltak ville ha store konsekvenser for «folks liv, næringsvirksomhet, kulturliv mv» i Oslo. Han vurderte likevel tiltakene som nødvendige ut fra denne betraktningen:

«En situasjon med smittespredning ute av kontroll vil ha enda større konsekvenser, og vil føre til enda mer inngripende og langvarige tiltak.»

- (60) Notatet munner ut i en anbefaling om «[s]trengest mulig regulering i forskrift for å begrense eller forby private sammenkomster i eget hjem». Jeg legger til at vaksinasjonsgraden var lav i Oslo per 15. mars 2021. Rundt 35 000 personer hadde fått første dose, mens om lag 26 000 var vaksinert en andre gang.

- (61) Lagmannsretten har gitt denne oppsummeringen, som fremstår som dekkende:

«Situasjonen på vedtakstidspunktet – 16. mars 2021 – var altså at smitten i Oslo var sterkt økende. Det samme var belastningen på helseapparatet i kommunen. Sengekapasiteten på sykehusene i byen var under økende press. Oslo var et slags episenter for den tredje bølgen, som for en stor del bestod av smitte av den engelske varianten. Denne varianten ble sett på som særlig smittsom, og kunnskapsgrunnlaget som forelå tilsa at den hadde et mer alvorlig sykdomsforløp enn de tidligere virusmutasjonene. Videre tilsa den kunnskapen man hadde at en betydelig del av smittespredningen fant sted i private hjem, blant annet ved besøk av personer utenfor husstanden.»

- (62) Situasjonen var utvilsomt utfordrende, og medisinskfaglige vurderinger tilsa at det måtte reageres raskt. Anbefalingene gikk entydig i retning av at det var behov for sterkere kontaktreducerende tiltak. Samtidig hadde man erfaring for at slike tiltak faktisk var et egnet virkemiddel for å redusere smitten i samfunnet. Det er hevet over tvil at byrådet har kjent disse anbefalingene og bygget på dem.
- (63) Riktignok innebar Oslo-forskriften § 11 svært inngripende tiltak, noe som skjerper kravene til den medisinskfaglige begrunnelsen. Også det forhold at myndighetene hadde et bredere erfaringsgrunnlag i mars 2021 enn tidligere i pandemien, kan – som forsvareren har vært inne på – tilsi at det stilles noe strengere krav til den medisinskfaglige begrunnelsen. Men selv når dette tas i betraktning, finner jeg det lite tvilsomt at endringen i forskriften § 11 var basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse. Lagmannsrettens lovanvendelse er på dette punktet korrekt.

Vilkårene om nødvendighet og tjenlighet – forholdsmessighetsvurderingen

- (64) Jeg går over til den forholdsmessighetsvurderingen som ligger i vilkårene om at smitteverniltaket må være «nødvendig» og «fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering». Som jeg har vært inne på, har domstolene i utgangspunktet full kompetanse. I den utstrekning forholdsmessighetsvurderingen innebærer sammensatte samfunnsmessige prioriteringer, bør det likevel utvises en viss varsomhet ved overprøvingen. Jeg minner også om at forholdsmessighetsvurderingen etter smittevernloven henger nært sammen med den som må foretas etter EMK artikkel 8 nr. 2, og som jeg kommer tilbake til.
- (65) Til grunn for byrådets behandling av forskriftsendringen lå for det første de medisinskfaglige vurderingene og rådene som jeg har redegjort for. Anbefalingene var at det var behov for sterkere kontaktregulerende tiltak, og at det måtte reageres raskt. Jeg viser til det jeg allerede har sagt om den medisinskfaglige begrunnelsen for tiltakene. Smittevernoverlegens anbefaling fulgte som vedlegg til byrådslederens saksfremstilling og innstilling til byrådet 16. mars 2021.
- (66) Byrådet sluttet seg til innstillingen og dermed også til de avveiningene som er gjort i saksfremstillingen. På side 5 fremgår det at tiltakenes generelt svært inngripende karakter er tatt i betraktning, og at situasjonen for sårbare grupper er vurdert særskilt. Forholdet til Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8 er uttrykkelig drøftet på side 6. Om bestemmelsen i forskriften § 11 om private sammenkomster heter det:

«Dette forbudet er svært inngripende og alvorlig, og det vil oppleves inngripende for hele Oslos befolkning. Spesielt kan det bli ekstra vanskelig for sårbare grupper som barn og unge, ensomme, folk med psykiske problemer m.m. Ulempene av tiltaket forsterkes også av at Oslo over svært lang tid har hatt inngripende smitteverniltak. Smitteverniltakene har vært rettet mot sosial mobilitet og sosial omgang, noe som gjør at en enda strengere regel om private sammenkomster blir ekstra belastende for mange. På bakgrunn av en medisinskfaglig vurdering, og etter råd fra både smittevernoverlegen i Oslo og nasjonale helsemyndigheter, har byrådet likevel kommet til at det er helt nødvendig å innføre dette tiltaket nå.»

- (67) I avveiningen har det betydning at det allerede var iverksatt kontaktreducerende tiltak. Disse hadde vist seg å ha en positiv effekt, men de var ikke lenger tilstrekkelige til å bremse smittespredningen i mars 2021. Jeg ser det slik at mindre inngripende tiltak med

dette ikke bare har vært vurdert, men også prøvd ut. Handlingsrommet var begrenset, og det var som nevnt behov for å reagere raskt. Som jeg har vært inne på, gikk de medisinskfaglige rådene dessuten ut på enda mer inngripende begrensninger i mulighetene for private sammenkomster. Etter en avveining av de motstridende hensynene kom byrådet til at dette ville være for inngripende.

- (68) Varigheten av tiltakene må trekkes inn i vurderingen. De ble beholdt uendret i seks uker, noe som ikke er en ubetydelig tidsperiode for så inngripende tiltak. Men de ble fortløpende vurdert gjennom de forlengelsene som ble foretatt, og de ble dermed ikke opprettholdt lenger enn nødvendig.
- (69) Forskriften var dessuten ufravikelig, og overtredelse var belagt med straff. Dette er momenter av vekt, men de gjør etter mitt syn likevel ikke at tiltakene samlet sett var uforholdsmessige. Jeg slutter meg i utgangspunktet til den forholdsmessighetsvurderingen som byrådet foretok.
- (70) Forsvareren har innvendt at tiltakene hadde usikker eller tvilsom effekt. Han har vist til at vedtaket ikke bygget på statistikk eller beregninger av hvilken effekt som kunne forventes. Etter mitt syn har ikke innvendingen særlig tyngde. For det første hadde man erfaring for at denne typen tiltak faktisk bidro til å redusere smittespredningen. Dessuten er en mer vitenskapelig bevist effekt ikke noe vilkår etter smittevernloven § 1-5. Det er tilstrekkelig at tiltaket er relevant, noe det åpenbart var i den aktuelle situasjonen. Jeg kan heller ikke tillegge det avgjørende vekt at høring ikke ble gjennomført, slik forsvareren har vært inne på. I den akutte situasjonen kommunen sto oppe i, var det ikke mulig å gjennomføre en slik høring.
- (71) Min konklusjon er etter dette at Oslo-forskriften § 11 ikke var et uforholdsmessig tiltak slik situasjonen var i mars–april 2021. Alle vilkårene i smittevernloven § 1-5 var oppfylt, og det hefter heller ikke på dette punktet feil ved lagmannsrettens lovanvendelse.

Spørsmålet om forskriften krenket rettighetene etter Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8

Noen utgangspunkter

- (72) A har anført at Oslo-forskriften § 11 var i strid med retten til privatliv etter Grunnloven § 102 første ledd og EMK artikkel 8. De to bestemmelsene har i praksis sammenfallende innhold, jf. HR-2022-718-A *Hyttekarantene* avsnitt 85 med videre henvisning. I skranken for Høyesterett har de konkrete anførselene utelukkende knyttet seg til EMK artikkel 8. Jeg går på den bakgrunn ikke inn på Grunnloven § 102 første ledd.
- (73) EMK artikkel 8 beskytter retten til privatliv og familieliv. Bestemmelsen har denne ordlyden:

- «1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.
2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the

economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.»

- (74) Det er klart at Oslo-forskriften § 11 innebar et inngrep i privatlivet etter artikkel 8 nr. 1. Spørsmålet er om tiltaket kan rettferdiggjøres etter artikkel 8 nr. 2. Dette forutsetter en tilstrekkelig klar lovhjemmel, et legitimt formål og at tiltaket var forholdsmessig. Forskriften hadde utvilsomt et legitimt formål gjennom at den var ment å beskytte helsen. Lovkravet og forholdsmessigheten må imidlertid undergis en nærmere vurdering.
- (75) Høyesterett må i utgangspunktet foreta en full prøving av om Oslo-forskriften § 11 var i strid med EMK artikkel 8, jf. HR-2022-718-A *Hyttekarantene* avsnitt 77. I avsnitt 88–89 i dommen har førstvoterende redegjort for statenes skjønnsmargin. Jeg viser til fremstillingen der og nøyer meg med å nevne at det må gjelde en vid skjønnsmargin når det som i saken her gjelder tiltak for å ivareta befolkningens helse, jf. storkammerdommen fra Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) 8. april 2021 *Vavříčka mfl. mot Tsjekkia* avsnitt 274. Skjønnsmarginen gjelder imidlertid for statene og er ikke uten videre overførbart til de nasjonale domstolenes prøving av iverksatte tiltak i en stat. Men som førstvoterende uttaler avslutningsvis i avsnitt 89, bør domstolene ved prøvingen av et inngrep uansett etter nasjonal rett være varsomme med å overprøve vurderinger «som i stor grad er faglige eller beror på sammensatte samfunnsmessige avveininger». Slik saken her ligger an, ser jeg ikke grunn til å utdype hva som ligger i dette.

Lovkravet

- (76) For å være forenlig med artikkel 8, må et inngrep i privatlivet være «in accordance with the law» – i samsvar med loven. Inngrepet må for det første ha hjemmel i nasjonal lovgivning. Det er for det andre oppstilt visse kvalitative krav til hjemmelsgrunnlaget. Rettsreglene må være tilstrekkelig tilgjengelige og forutsigbare, se for eksempel den nevnte storkammerdommen 8. april 2021 *Vavříčka mfl. mot Tsjekkia* avsnitt 266.
- (77) Jeg nevner først at *Oslo-forskriften § 11* klart nok oppfyller de kvalitetskrav som er oppstilt i EMDs praksis. Bestemmelsen etterlot ingen tvil om hvilke sammenkomster som var forbudt, og den var både tilgjengelig og forutsigbar.
- (78) Forsvarerens anførsler om lovkravet knytter seg til *hjemmelsbestemmelsen i smittevernloven § 4-1*. På dette punktet tar jeg utgangspunkt i EMDs dom 14. mars 2013 *Bernh Larsen Holding AS mfl. mot Norge*. I avsnitt 123–124 redegjør domstolen for kravet til forutsigbarhet. Domstolen aksepterer i utgangspunktet at lover utformes så vidt at de kan holde tritt med utviklingen – «be able to keep pace with changing circumstances». Deretter siterer den fra dommen 12. januar 2010 *Gillan and Quinton mot Storbritannia* avsnitt 77:

«For domestic law to meet these requirements it must afford a measure of legal protection against arbitrary interferences by public authorities with the rights safeguarded by the Convention. In matters affecting fundamental rights it would be contrary to the rule of law, one of the basic principles of a democratic society enshrined in the Convention, for a legal discretion granted to the executive to be expressed in terms of an unfettered power. Consequently, the law must indicate with sufficient clarity the scope of any such discretion conferred on the competent

authorities and the manner of its exercise ... The level of precision required of domestic legislation – which cannot in any case provide for every eventuality – depends to a considerable degree on the content of the instrument in question, the field it is designed to cover and the number and status of those to whom it is addressed ...»

- (79) Oslo-forskriften § 11 gjorde inngrep i borgernes fundamentale rettigheter. Forskriftshjemmelen må da i tråd med det siterte inneholde skranker som gir tilstrekkelig vern mot vilkårlighet. Kravene til presisjon avhenger av tiltakets art, hvilket saksfelt som reguleres og hvem som rammes av inngrepet. I saken her må det tillegges vekt at tiltakene var sanksjonert med straff.
- (80) Smittevernloven § 4-1 tilfredsstiller de kravene som er oppstilt her. Jeg har allerede drøftet uttrykket «sammenkomster», som etter mitt syn gir et tilstrekkelig klart uttrykk for hvilke samlinger av mennesker som kan forbys. Bestemmelsen gir videre ingen uinnskrenket kompetanse til forvaltningen. Det stilles krav til formålet bak smitteverntiltakene i § 1-1. I § 4-1 er det angitt hvilke organer som kan treffe de ulike vedtakene og under hvilke forutsetninger dette kan skje. De grunnleggende kravene i § 1-5 innebærer videre klare skranker for forvaltningens kompetanse. Muligheten for domstolskontroll bidrar også til å sikre mot vilkårlighet. Jeg finner det på denne bakgrunn ikke tvilsomt at lovkravet er oppfylt.

Forholdsmessighetsvurderingen

- (81) Som nevnt må et inngrep i privatlivet være «necessary in a democratic society» – nødvendig i et demokratisk samfunn – for å være forenlig med EMK artikkel 8. Kravet er beskrevet slik i storkammerdommen 8. april 2021 *Vavříčka mfl. mot Tsjekkia* avsnitt 273:
- «An interference will be considered ‘necessary in a democratic society’ for the achievement of a legitimate aim if it answers a ‘pressing social need’ and, in particular, if the reasons adduced by the national authorities to justify it are ‘relevant and sufficient’ and if it is proportionate to the legitimate aim pursued.»
- (82) Behovet for inngrepet står altså sentralt, og det må foretas en forholdsmessighetsvurdering.
- (83) Som førstvoterende fremholder i HR-2022-718-A *Hyttekarantene* avsnitt 92, synes det ikke å foreligge avgjørelser fra EMD som direkte gjelder forholdsmessigheten av inngrep i rettigheter etter EMK artikkel 8 ved tiltak som følge av covid-19-pandemien. Domstolen har imidlertid i avgjørelser om andre rettigheter kommet inn på betydningen av pandemien. I hyttekarantene-dommen avsnitt 93 er det vist til avgjørelsen 1. mars 2022 *Fenech mot Malta*, som nå har blitt rettskraftig. EMD uttaler blant annet dette i avsnitt 96 i avgjørelsen:
- «The Court notes that the limitations complained of occurred within a very specific context, namely during a public health emergency ... and were put in place in view of significant health considerations, not only on the applicant but on society at large. Indeed, the Court has already had occasion to note that the Covid-19 pandemic is liable to have very serious consequences not just for health, but also for society, the economy, the functioning of the State and life in general, and that the situation should therefore be characterised as an ‘exceptional and unforeseeable context’ (see *Terheş v. Romania* (dec.), no. 49933/20, 13 April 2021) ... This was a situation endured by persons at liberty all over the world, and the applicant was no exception.»

- (84) Jeg bygger på den forståelsen av Fenech-avgjørelsen som er gitt i avsnitt 95 i hyttekarantene-dommen:
- «Det er naturlig å oppfatte disse uttalelsene slik at domstolen bygger på at covid-19-pandemien har vært en spesiell, uforutsett og meget alvorlig situasjon, og at dette vil ha betydning ved konkrete vurderinger av om konvensjonen er krenket.»
- (85) EMD vil i tvilstilfeller legge vekt på den begrunnelsen som er gitt før iverksettelsen av et tiltak. Jeg viser til avsnitt 91 i hyttekarantene-dommen med videre henvisninger.
- (86) Ved den *konkrete forholdsmessighetsvurderingen* tar jeg utgangspunkt i at Oslo-forskriften § 11 innebar et inngrep i det som må anses som kjernen i rettighetene etter EMK artikkel 8. Vurderingen blir langt på vei sammenfallende med den jeg allerede har foretatt i tilknytning til de grunnleggende kravene i smittevernloven § 1-5. De momentene jeg fremhevet i drøftelsen av disse kravene, må bli avgjørende også her. Det var utvilsomt tale om et inngrep som rammet mange svært hardt over en periode på flere uker. Situasjonen var imidlertid spesiell og alvorlig. Både av hensyn til den enkeltes helse, helsevesenets kapasitet og test- og sporingskapasiteten forelå det et tungtveiende behov for sterkere kontaktregulerende tiltak. Samtidig var ikke begrensningen i muligheten for private sammenkomster overdrevent rigid. Tiltaket var lempeligere enn fagmyndighetens anbefalinger og åpnet for en viss sosial kontakt.
- (87) Jeg minner videre om at byrådet bygget på et solid medisinskfaglig grunnlag da tiltaket ble innført. Tiltakets svært inngripende karakter ble tatt i betraktning, og forholdet til Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8 ble uttrykkelig vurdert.
- (88) Etter en samlet vurdering var inngrepet etter mitt syn ikke uforholdsmessig. Oslo-forskriften § 11 var dermed ikke i strid med EMK artikkel 8. Lagmannsrettens lovanvendelse er dermed korrekt.

Foreleggets post II

- (89) Foreleggets post II gjelder overtredelse av politiloven. Da politiet oppløste festen i leiligheten i Oslo sentrum natt til 20. mars 2021, ble A bortvist frem til kl. 10 morgenen etter. Til tross for bortvisningen oppholdt han seg i leiligheten kl. 07.40. Forsvareren har anført at politiet ikke hadde grunnlag for bortvisningen hvis Oslo-forskriften § 11 var ugyldig. Når jeg nå har kommet til at forskriften var gyldig, er det grunnlag for domfellelse under denne posten. Lagmannsrettens lovanvendelse er korrekt også her.

Konklusjon

- (90) Jeg er kommet til at Oslo-forskriften § 11 var gyldig da A overtrådte den. Lagmannsrettens lovanvendelse er korrekt, og anken må forkastes.

(91) Jeg stemmer for denne

D O M :

Anken forkastes.

(92) Dommer **Ringnes:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(93) Dommer **Steinsvik:** Likså.

(94) Dommer **Bergh:** Likeså.

(95) Dommer **Webster:** Likeså.

(96) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

Anken forkastes.